

KOULUKOHTAINEN TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA
YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

KOULU: **PAPINMÄEN KOULU**

Päivitetty: 01.10.2023

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5§ (19.1.2023/101) 5a § (30.12.2014/1329)

**Toimenpiteet tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa, opetuksessa ja
varhaiskasvatuksessa**

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista.

Varhaiskasvatuksen järjestäjien ja palveluntuottajien on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla on samat mahdollisuudet varhaiskasvatukseen ja että varhaiskasvatus tukee tämän lain tarkoituksen toteutumista.

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325 6 §

Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Kirkkonummen opetussuunnitelma: 1.2.Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet

Laaditaan oppilaitoskohtainen tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja

oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Yhdenvertaisuussuunnitelma tehdään yhdessä tasa-arvosuunnitelman kanssa. Vuosittaisen tarkastelun lisäksi suunnitelma voidaan laatia enintään

kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kirkkonummella oppilaitoskohtainen tasa-arvosuunnitelma liitetään lukuvuosisuunnitelman yhteyteen, ja se tulee päivittää vähintään kolmen vuoden välein yhdessä oppilaiden kanssa. Edellä mainitut paikalliset suunnitelmat ovat luettavissa kunnan kotisivuilta.

Tasa-arvosuunnittelussa luodaan yhteinen käsitys siitä

- millainen on tasa-arvoinen koulu
- mitkä asiat koulussa voivat estää sukupuolten tasa-arvon toteutumista
- mitkä asiat edistävät sukupuolten tasa-arvoa koulussa
- millä edellytyksillä ja toimintatavoilla oppilaille on sukupuolesta riippumatta yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa koulun toimintaan
- miten puututaan häirintään ja ennaltaehkäistään sitä

Yhdenvertaisuussuunnitelmassa huomioidaan yksilölliset tarpeet ja olosuhteet. Suunnitelman sisältöä ja laajuutta täsmennetään koulutuksenjärjestäjän ja oppilaitoksen tekemän yhdenvertaisuuden toteutumisen arvioinnin perusteella. Oppilaitoksen yhdenvertaisuussuunnitelmassa voi olla aiheellista käsitellä esimerkiksi opetuksessa käytettävien materiaalien asianmukaisuutta moniarvoisessa yhteiskunnassa, syrjinnän vaarassa olevien ryhmien tarpeiden huomioonottamista opetuksen järjestämisessä, kiusaamiseen ja häirintään puuttumista sekä mahdollisten syrjivien tapojen, asenteiden ja käytäntöjen tunnistamista ja poistamista.

OPPILAITOKSEN TASA-ARVOTILANNE

Opetuksen järjestäminen

Papinmäen koulussa (erityiskoulu vuosiluokat 1-9) on erityisopetuksen opetusryhmiä, joissa annetaan laaja-alaisia oppimisen vaikeuksia kuntouttavaa opetusta, lievästi ja/tai keskivaikeasti kehitysvammaisten opetusta sekä autististen oppilaiden opetusta. Laaja-alaisia oppimisen vaikeuksia kuntouttavaa opetusta tarvitsevilla oppilaille on useimmiten useita oppiaineita yksilöllistetty. Kullekin oppilaalle laaditaan yleisopetuksen tavoitteiden pohjalta omat yksilöllistetyt tavoitteet. Opetusta annetaan viidessä eri opetusryhmässä. Ryhmät ovat usean eri vuosiluokan yhdysluokkia ja ryhmän oppilaskoko on noin kymmenen oppilasta. Ryhmää opettaa erityisluokanopettaja, jonka työparina on kaikilla oppitunneilla koulunkäynnin ohjaaja. Kehitysvammaiset oppilaat opiskelevat yksilöllistetyksi oppiainekokonaisuuksittain. Jokaiselle oppilaalle laaditaan omat tavoitteet. Kehitysvammaisten oppilaiden opetusta annetaan viidessä opetusryhmässä. Yhdessä näistä ryhmistä on oppilaille kehitysvamman lisäksi autismikirjon piirteitä. Ryhmät ovat usean eri vuosiluokan yhdysluokkia ja ryhmän maksimikoko kehitysvammaisten opetuksessa on kahdeksan oppilasta ja autististen ja vaativan monialaisen tuen oppilaiden ryhmässä kuusi oppilasta. Kutakin ryhmää opettaa erityisluokanopettaja, jonka tiimiin kuuluu vähintään kaksi koulunkäynnin ohjaajaa.

Oppilasvalinnat

Jos oppilas on saanut kaiken mahdollisen tuen, jota lähikoulun tai oman alueen koulun on mahdollista tarjota, ja tuki ei riitä, on oppilaan mahdollista saada paikka keskitetystä erityisopetuksen opetusryhmästä. Oppilaalla tulee olla asiantuntijalausunto erittäin vahvan tuen tarpeesta ja erityisen tuen päätös. Oppilaan on mahdollista saada koulukuljetus keskitettyyn ryhmään, jos oppilaan kuljetustarpeesta on asiantuntijalausunto. Oppilaan on myös mahdollista siirtyä keskitetystä opetusryhmästä omaan lähikouluun, jos todetaan, että keskitetyn ryhmän vahva tuki ei enää ole tarpeen.

Paikan Papinmäen koulusta keskitetystä erityisopetuksen ryhmästä voi saada oppilas, jolla on

1. laaja-alaisia oppimisen vaikeuksia, lievä kehitysviivästymä tai monialainen kehityshäiriö
2. lievä tai keskivaikea kehitysvamma
3. lievä tai keskivaikea kehitysvamma ja autismi.

Oppimiserot ja opintosuoritusten arviointi

Oppilaiden oppimiserot ovat suuret. Oppilaiden kehitystaso vaihtelee keskivaikeasta kehitysvammaisesta aina yleisopetuksen tasoiseen. Oppilaan suorituksia ei verrata toisen oppilaan suorituksiin.

Jokaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, johon on kirjattu kunkin oppilaan yksilölliset tavoitteet. Jokaista oppilasta arvioidaan suhteessa omiin HOJKSiin kirjattuihin tavoitteisiin.

Oppilasarviointi toteutetaan Kirkkonummen opetustoimen arvioinnin vuosikellon mukaisesti. Oppilaiden itsearviointilomakkeita yksilöllistetään huomioiden oppilaiden ymmärryskyky.

Kysely oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseksi

Kirkkonummen opetustoimessa on laadittu Opetushallituksen ohjeistuksen pohjalta kysely tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseksi. Kysely on tehty Papinmäen koulussa edellisen kerran vuonna 2016 ja syksyllä 2019 kysely toteutettiin uudelleen. Kysely toteutetaan Papinmäen koulussa vuoden 2023 kuluessa kolmannen kerran.

Yhteenveto 2019 kyselystä:

Vastaajat halusivat muuttaa koulua niin, että ketään ei haukuttaisi ja että kaikki riidat selvitetäisiin.

Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen koulu olisi vastaajien mukaan sellainen, jossa:

- kaikkia kohdeltaisiin samanarvoisesti
- kaikilla olisi sama vastuu ja samat oikeudet
- kukaan ei puhuisi pahaa toisista
- kaikki olisivat ystävällisiä toisilleen
- kaikki otettaisiin mukaan ja oltaisiin reiluja
- ei kiusattaisi
- muita arvostettaisiin

TARVITTAVAT TOIMENPITEET TASA-ARVON EDISTÄMISEKSI

Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta käytiin keskustelua koulun johtoryhmässä. Johtoryhmä päätyi esittämään seuraavia toimenpiteitä:

- Kyselyn sisältämiä käsitteitä (tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus, samanarvoisuus) tulisi avata oppilaille nykyistä enemmän.

- Loukkaavaa ja ilkeää puhetta tulisi pyrkiä tehostetusti kitkemään puuttumalla välittömästi tilanteisiin ja kiinnittämällä tällöin oppilaan huomio siihen, miten hän käyttäytyy muita kohtaan.
- Kunkin opettajan tulee opettaa oppilailleen konkreettisesti, kuinka toimia tilanteessa, jossa kokee tai näkee tasa-arvoon tai yhdenvertaisuuteen liittyvää häirintää.
- Opetusryhmissä tehdään kiusaamisen vastaista työtä luomalla luottamuksellinen ilmapiiri, jossa jokaiseen oppilaaseen suhtaudutaan yksilöinä heidän omat erityispiirteensä huomioiden.
- Oppilaita rohkaistaan kertomaan aikuisille kokemastaan tai näkemästään häirinnästä. Kun oppilas kertoo aikuiselle tapahtuneesta, tulee aikuisen kertoa oppilaalle, että aikuinen ottaa siitä eteenpäin asian hoitamisen vastuulleen.
- tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä käytännön tasolla käydään keskusteluita henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden kanssa kyselyn tulosten ja arjen havaintojen käsittelyn yhteydessä.

ARVIO TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMAAN SISÄLTYVIEN TOIMENPITEIDEN TOTEUTTAMISESTA JA TULOKSISTA

Oppilaiden ryhmittely on joustavaa, eikä perustu esim. sukupuoleen. Osa ryhmistä muodostetaan oppilaiden omien valintojen perusteella.

Sosiaalisia ja tunnetaitoja harjoitellaan päivittäin opetusryhmissä. Opettajat poimivat harjoituksia eri ohjelmista. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja opetetaan koulussa systemaattisesti. Pohjana käytetään KouluKunnossa- hankkeen materiaaleja.

Harjoitellaan osallistumisen eri muotoja, oppilaskuntatoiminnan kautta opetellaan demokraattisen osallistumisen keinoja ja rakenteita. Henkilökunta rohkaisee oppilaita tuomaan esiin oman mielipiteen ja perustelemaan näkökulmiaan. Pyritään useiden eri keinojen avulla luomaan psykologisesti ja sosiaalisesti turvallinen ilmapiiri jokaisen oppia ja jakaa osaamistaan omana itsenään.